

oponentský posudek diplomové práce: **Zkoumání mentální reprezentace derivace a flexe za použití eye trackingu**

autorka: Bc. **Michaela Mrázková**

Tématem diplomové práce Michaely Mrázkové je využití eyetrackingové analýzy při vyhodnocování psycholingvistických hypotéz o povaze mentální reprezentace derivace a flexe. Práce je po formální i obsahové stránce vytvořena na velmi vysoké úrovni, která překračuje standard diplomové práce obhajované na lingvistickém oboru. Práce je velmi dobře strukturovaná, obsahuje důkladnou a cílenou analýzu teoretických východisek (kognitivně lingvistických a psycholingvistických) a vlastní experimentální část, s jasným popisem experimentu, zvolených metod, jasnou interpretací výsledků a hodnocením hypotéz.

V teoretické části se diplomantka, z vyargumentovaných důvodů, přiklání k hypotéze o vázanosti gramatiky (a jejího osvojování) na mentální lexikon, který vhodným způsobem analyzuje. V kapitole věnované formální morfologii vymezuje derivaci a flexi a jejich vazbu na syntax. Dále přistupuje k vysvětlení významu fenoménu pohybu očí při čtení a jeho využití v psycholingvistickém výzkumu. Ozřejmuje zásady eyetrackingové analýzy, možnosti jejího využití v lingvistice a především výhody i nevýhody, které s sebou tento způsob výzkumu přináší.

V centrální praktické části autorka jasně vymezuje cíl experimentu, stejně jako hypotézy, které se snaží testovat. Důkladně popisuje metodologii experimentu. Přináší jasné vyhodnocení a analýzu výsledků experimentu (se současným uvedením omezení, kterým daný experimentální design čelí). Ačkoliv to samo o sobě by již bylo naprosto dostatečným zakončením diplomové práce, připojuje ještě velmi podnětné (z hlediska návazného výzkumu) podkapitoly, které srovnávají zvolenou metodu s metodou lexical decision task (2.5) a shrnují specifické jevy, které byly při analýze čtení u probandů zjištěny (2.6).

Předkládaná diplomová práce přináší výsledky založené na precizně provedeném výzkumu (který se úspěšně vyrovnal dokonce i s omezeními daného experimentálního zařízení), na základě kterých odmítá současnou vlivnou psycholingvistickou hypotézu o rozdílné mentální reprezentaci derivace a flexe v mentálním lexikonu. Skutečně není běžné, aby byla diplomová práce přímým příspěvkem k probíhajícímu výzkumu. To pokládám za závěrečný důvod, proč s velkou radostí doporučit výzkum Michaely Mrázkové k obhajobě a doporučit hodnocení stupněm A.